

Secolul XX a marcat trecerea de la capitalismul clasic la cel de cumetrie, la corporatismul etatist. Marile corporatii au renuntat la principiile responsabilitatii in fata actionarilor si mai ales a consumatorilor si au decis sa intre in parteneriat cu statele.

Cele mai riscante afaceri se fac incepand din secolul XX (in cazul companiilor feroviare americane, din secolul XIX chiar) cu banii contribuabililor. Acesta este cazul mult laudatelor investitii in energii alternative, domeniu ce risca sa devina o adevarata bula, date fiind subventiile si creditele alocate de statele occidentale companiilor care prefera sa riste banii contribuabililor, si nu pe cei ai actionarilor.

In Romania, parteneriatul public-privat este privit ca un adevarat panaceu. Cand se constata ca statul este inefficient sau reprezentantii sai corupti, solutia preferata de politicieni sau de opinia publica este mult laudatul parteneriat public-privat. Numai ca, in realitate, acesta este cel mai subtil mod de distribuire a avutiei de la contribuabili catre marile corporatii. Pentru ca statul nu face afaceri cu oricine, ci cu mari companii, printre altele si mari sponsori ai partidelor de guvernament.

Cel mai edificator exemplu vine din cel mai "capitalist" stat din lume, Statele Unite ale Americii. Potrivit unei carti recent aparute ("Throw Them All Out"), scrisa de un cercetator de la Hoover Institute, Peter Schweizer, nu mai putin de 71% din imprumuturile, garantiile si concesiunile acordate de Departamentul de Energie al actualului presedinte Barak Obama au fost "dedicate" unor apropiati, unor membri ai Comitetului National de sustinere a candidaturii actualului presedinte si unor importanti donatori ai Partidului Democrat.

Pe total, in timpul campaniei, "beneficiarii" actualei politici de investitii in energii alternative au contribuit la alegerea presedintelui cu 457.834 de dolari. Valoarea imprumuturilor garantiilor si concesiunilor obtinute de acestia dupa instalarea lui Barak Obama la Casa Alba a fost de 11,35 miliarde de dolari. Probabil ca aceasta, si nu finantarea energiilor alternative, a fost cea mai reusita investitie a lor. Pentru a obtine un profit de aproape 11 miliarde de dolari la o investitie de nici 500.000 de dolari e nevoie de geniu!

Investitii pe banii contribuabilului

De cand si-a luat in primire fotoliul de presedinte, Barak Obama a investit miliarde de dolari ai contribuabililor americani in companii private, inclusiv prin celebra lege pentru stimularea economiei, observa "Washington Post". Si mai tragic este ca multe dintre aceste investitii, in special cele din domeniul energetic, s-au dovedit adevarate dezastre.

Motivul este lesne de inteles: beneficiarii acestor imprumuturi si garantii nu au ca scop principal succesul afacerii pe care sustin ca o pun pe picioare, ci accesul la banii contribuabililor. Neriscandu-si propriul capital, acestia nu au niciun interes ca proiectul sa fie unul de succes. Iar istoria este plina de astfel de exemple, cel mai cunoscut fiind cel al cailor ferate construite in secolul XIX pentru a strabate de la est la vest continentul american.

Acestea au fost subventionate de statul american si au beneficiat de exproprii si concesionari facute de guvernul federal, cu o singura exceptie, Great Northern Railroad, construita de magnatul James Hill. Pana la finalul secolului, toate companiile feroviare construite pe banii contribuabililor falimentasera, singura profitabila fiind cea finantata integral din surse private, a lui Hill.

Un caz similar este si cel al investitiilor presedintelui Obama in companii care si-au anuntat intentia de a revolutiona domeniul energetic. Mai multe dintre acestea, desi au beneficiat de milioane sau chiar miliarde de dolari daruite cu darnicie de Casa Alba, au intrat deja in procedura de faliment. Fapt ce l-a facut pe inspectorul general al Departamentului de Energie sa declanseze nu mai putin de 100 de anchete pe tema modului in care au fost alocati banii destinati producerii de "energie verde".

Solyndra

Solyndra este cel mai faimos caz, pentru ca a fost utilizat de presedintele Barak Obama in campania electorala. El numea la acea vreme Solyndra "compania viitorului" si o lauda pentru cele "o mie de slujbe verzi oferite americanilor". Numai ca Solyndra a beneficiat in 2009 de un imprumut de peste 535 de milioane de dolari din partea executivului american, pe care-l convinsese ca in 2-3 ani electricitatea din surse solare va fi mai ieftina decat cea produsa din carbune. Steven Spinner, consilier la Departamentul Energiei, a trimis mai multe e-mail-uri prin care a reusit sa obtina aceste fonduri pentru compania energetica.

Aceste actiuni au avut loc intr-o perioada in care sotia acestuia, Allison Spinner, era partener la firma de avocatura Wilson Sonsini Goodrich & Rosati, care reprezenta Solyndra. In pofida influentei pe care o avea la Casa Alba, compania avea insa o mare problema: vindea panouri solare de 60 de milioane de dolari intr-un an, cu costuri care se apropie de 110 milioane de dolari.

Drept urmare, compania si-a anuntat insolventa. Sansele pentru contribuabilii americani de a recupera vreun ban sunt aproape nule, cu atat mai mult cu cat printre actionarii Solyndra se numara si fondul Argonaut al miliardarului George Kaiser, important finantator al campaniei actualului presedinte. Chiar daca actuala calitate de actionar nu-i va aduce niciun cent de la masa credala, Argonaut este si creditor al Solyndra, cu o creanta de peste 80 de milioane de dolari, creanta careia Departamentul Energiei i-a cedat senioritatea.

Raser Technologies

In 2010, administratia Obama a alocat companiei Raser Technologies 33 de milioane de dolari din fonduri publice pentru a construi o centrala cu tehnologie de ultima ora si putin poluanta in Beaver Creek (Utah). Potrivit "Wall Street Journal", dupa ce au reusit sa toace toti banii contribuabililor, in 2012, proprietarii Raser Technologies au depus cererea de intrare in faliment.

In prezent, centrala, care urma sa revolutioneze sectorul energetic, are mai putin de 10 angajati. In plus, compania este doatoare statului american 1,5 milioane de dolari, reprezentand taxe si impozite neachitate sau deductibilitati accesate fara baza legala.

ECotality

ECotality a beneficiat in 2009 din partea administratiei Obama de fonduri in valoare de 126,2 milioane de dolari in vederea instalarii a 14.000 de "prize" pentru incarcarea acumulatorilor masinilor electrice in cinci state. Presedintele companiei, Don Karner, a fost invitatul lui Barak Obama la traditionalul discurs despre starea natiunii in 2010, pe care la vizionat din loja Primei Doamne.

De atunci compania a reusit contraperformanta de a raporta pierderi de 45 de milioane de dolari si a anuntat guvernul federal ca nu estimeaza sa obtina profit sau macar sa se autosustina financiar in viitorul apropiat. In plus, potrivit CBS News, compania se afla si sub investigatie, pentru "inside trading", insusi presedintele Karner fiind anchetat in acest caz.

Nevada Geothermal Power (NGP)

Nevada Geothermal Power (NGP) a beneficiat in 2010 de garantii in valoare de 100 de milioane de dolari din partea administratiei Obama. "New York Times" a anuntat in octombrie 2011 ca NGP trece printr-o adevarata furtuna financiara ca urmare a unor "erori tehnice" care au condus la disparitia lichiditatilor Nevada Geothermal. Potrivit unui audit efectuat luna trecuta la NGP, "exista indoilei intemeiate ca Nevada Geothermal Power va reusi sa-si continue activitatea".

First Solar

First Solar a fost alimentata in repetate randuri de actuala administratie cu mai mult de 3 miliarde de dolari, reprezentand garantii in vederea construirii de centrale in Arizona si California. Potrivit Bloomberg Businessweek, cotationile First Solar au atins pe 4 mai un nivel minim record ca urmare a faptului ca aceasta a raportat costuri de restructurare imense, de 401 milioane de dolari, care au rezultat in urma concedierii a peste 30% din angajatii companiei!

si altii...

Abound Solar, Inc. a obtinut un imprumut de 400 de milioane de doari pentru construirea de fabrici pentru producerea de panouri fotovoltaice. In februarie, potrivit "Forbes", compania si-a stopat productia si a concediat 180 de angajati.

Beacon Power, companie care se ocupa cu stocarea energiei verzi, a beneficiat de garantii guvernamentale in valoare de 43 milioane de dolari. Potrivit CBS News, in momentul obtinerii acestora, Standard & Poor's retrogradase in mod confidential ratingul Beacon Power la CCC+. In toamna lui 2011, Beacon Power a fost delistata de Nasdaq si a solicitat intrarea in procedura de faliment.

Sun Power este ultimul, insa nu cel din urma caz. El este de departe cel mai spectaculos. Sun Power a obtinut garantii in valoare de 1,2 miliarde de dolari din partea administratiei Obama si la putin timp, in ianuarie 2012, compania avea datorii mai mari decat activele totale detinute.

Articol aparut in ultimul numar al revistei [Finantistii](#) . {comments on}